

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Veroniky Křest'ánové, Dr., soudkyně Mgr. Andrey Grycové a soudce JUDr. Tomáše Novosada ve věci

žalobce: **Ing. O. B.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátem JUDr. Jaroslavem Radilem
sídlem Liborova 405/14, 169 00 Praha 6

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO: 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2
za níž jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 – Nové Město

o odškodnění,

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 29. dubna 2021,
č. j. 15 C 12/2021-124,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se **potvrzuje**.
- II. Žalobce je **povinen** zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení částku ve výši 300 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. **Žalobce** se po žalované původně domáhal zaplacení náhrady nemajetkové újmy v celkové výši 5 000 000 Kč s příslušenstvím z titulu nesprávného úředního postupu a nezákonného rozhodnutí. Podáním doručeným soudu prvního stupně dne 5. dubna 2021 žalobce učinil změnu

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Hájková

žaloby, kterou soud prvního stupně připustil, a dále vzal žalobu co do částky 4 825 625 Kč s příslušenstvím zpět a soud prvního stupně tak v tomto rozsahu řízení zastavil. Žalobce tak nadále požadoval zaplacení náhrady nemajetkové újmy ve výši 174 375 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,5% ročně od 30. prosince 2020 do zaplacení. Tato částka se sestávala z nově uplatněného nároku ve výši 165 000 Kč s příslušenstvím jakožto náhrady za nepřiměřeně dlouhé trestní stíhání žalobce a z doplatku na náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřeně dlouhé trestní řízení o návrhu státního zástupce na zabránění věci ve výši 9 375 Kč s příslušenstvím. Trestní stíhání žalobce bylo zahájeno dne 14. května 2002 pro trestný čin podvodu dle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku. Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. ledna 2013, sp. zn. 2 T 13/2006, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 11. dubna 2013, sp. zn. 4 To 14/2013, bylo dle článku II rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 1. ledna 2013 rozhodnuto o účasti žalobce na této amnestii a trestní stíhání zastaveno. Vzhledem k tomu, že trestní řízení pokračovalo ve veřejném zasedání o návrhu státního zástupce na zabránění věci, v němž měl žalobce postavení „bývalého obviněného“, nelze v daném případě aplikovat § 12 odst. 1 písm. b) zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), v platném znění (dále i jen „OdpŠk“). Pokud jde o doplatek za nepřiměřeně dlouhé trestní řízení o zabránění věci, pak žalovaná žalobci na tento nárok uhradila částku 84 375 Kč. Žalobce však nesouhlasí se zkrácením tohoto nároku žalovanou o 10% z důvodu složitosti věci, neboť tato je již vyjádřena v krácení nároku z prvních dvou let trvání řízení, navíc ve věci rozhodoval stejný senát, který již spis znal.

2. **Žalovaná** s požadavkem žalobce nesouhlasí a navrhuje zamítnutí žaloby. Pokud jde o odškodnění nepřiměřené délky trestního stíhání, pak nepřiměřená délka tohoto řízení byla odškodněna samotným amnestijním rozhodnutím prezidenta republiky a dále vznesla k tomuto nároku námitku promlčení. Za nepřiměřeně dlouhé řízení o návrhu o zabránění věci žalovaná přiznala žalobci částku 84 375 Kč včetně omluvy. Při určení výše této náhrady vyšla žalovaná ze Stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. dubna 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, (dále jen „Stanovisko Cpjn 206/2010“), a to ze základní částky 15 000 Kč/rok snížené za první dva roky o polovinu. Dále tuto částku snížila o 10% v souvislosti s počtem stupňů soudní soustavy, které daný případ řešily.
3. **Soud prvního stupně** rozsudkem označeným v záhlaví žalobní požadavek na zaplacení částky 174 375 Kč se zákonným úrokem z prodlení zamítl (výrok I) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).
4. Takto rozhodl soud prvního stupně na základě skutkových zjištění týkajících se průběhu trestního stíhání žalobce a průběhu trestního řízení o návrhu na zabránění věci, když tato skutková tvrzení byla mezi účastníky řízení nesporná. Stěžejní právní argumentace soudu prvního stupně ohledně nároku za nepřiměřenou délku trestního stíhání žalobce trvajících ode dne 14. května 2002 do 11. dubna 2013 spočívala v promlčení tohoto žalobního nároku. Dle § 32 odst. 3 OdpŠk se pro nárok na náhradu nemajetkové újmy uplatní šestiměsíční promlčecí doba začínající běžet ode dne, kdy se poškozený dozví o vzniklé nemajetkové újmě. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že výše uvedená promlčecí doba začala běžet dnem zastavení trestního stíhání, tj. dnem 11. dubna 2013 s tím, že žalobce uplatnil svůj nárok u žalované až ke dni 29. června 2020. Nadto dospěl k závěru, že žalobci nárok na odškodnění v penězích dle § 31a odst. 3 OdpŠk nenáleží. Cílem článku II amnestijního rozhodnutí bylo zastavit enormně dlouhá soudní řízení. Samotné účastenství žalobce na amnestii prezidenta republiky pak plně nahrazuje odškodnění, jehož by se žalobci mohlo eventuálně dostat dle § 31a odst. 3 OdpŠk v případě, že by nárok nebyl promlčen. Z tohoto důvodu by bylo na místě aplikovat § 12 odst. 1 písm. b) OdpŠk. Soud prvního stupně se dále ztotožnil s názorem žalované o ponížení základní částky odškodnění za nepřiměřeně dlouhé řízení o návrhu na zabránění věci o 10% z důvodu složitosti řízení, neboť veřejné zasedání

proběhlo na čtyřech stupních soudní soustavy, na dvou opakovaně, přičemž toto řízení bylo složité i po skutkové stránce, neboť soudy musely posoudit otázku eventuální viny a zavinění ze strany žalobce, navíc zde bylo značné množství procesních návrhů, jak ze strany státního zástupce, tak ze strany žalobce.

5. **Žalobce** napadl rozsudek soudu prvního stupně včasným a přípustným **odvoláním**. Namítá, že soud prvního stupně dospěl k nesprávnému právnímu posouzení věci a interpretoval podústavní právo v rozporu s principy spravedlnosti. Žalobce se stal obětí liknavého, z podstatné části běhu doby i nezákonného trestního stíhání zahájeného dne 14. května 2002 do pravomocného ukončení trestní věci sp. zn. 2 T 13/2006 dne 22. dubna 2020. Žalobce po změně žaloby uplatnil jeden nárok za celé období v celkové výši 258 750 Kč, na nějž žalovaná již uhradila částku 84 375 Kč. Žalobce nesouhlasí se zkrácením celkové doby trestního stíhání žalobce, akceptací v části veřejného zasedání a odmítnutím odškodnění za předcházejících 11 let, tj. za dobu od 14. května 2002 do 11. dubna 2003. Nesouhlasí s právním závěrem soudu prvního stupně, že účast žalobce na amnestii prezidenta republiky plně nahrazuje finanční odškodnění, jenž se mělo žalobci dostat za nepřiměřeně dlouhé řízení. Zásadní právní otázkou je pro žalobce otázka aplikace § 12 odst. 1 písm. b) OdpŠk, když na danou věc je třeba pohlížet z prizmatu celkové doby trvání trestního řízení. Trestní řízení sp. zn. 2 T 13/2006 nebylo amnestií zastaveno, ale pokračovalo ve veřejném zasedání. Trestní soud řešil primárně stejnou otázku, kterou by řešil, kdyby žalobce využil svého práva dle § 11 odst. 4 trestního řádu. Navíc žalobce tak nemohl k prokázání své nevinu učinit, neboť již předtím podal státní zástupce návrh na zabránění věci. Duplicita řízení, v níž by byla řešena stejná otázka týkající se viny žalobce, je vyloučena. Z výše uvedeného není námitka promlčení vznesená žalovanou důvodná. Tato je v rozporu s dobrými mravy, kdy žalovaná, vědoma si pochybení orgánů činných v trestním řízení, namísto odškodnění dala přednost zneužití institutu promlčení. Žalobce dále nesouhlasí s krácením přiznaného nároku o 10% z důvodu složitosti spisu, neboť složitost spisu je vyjádřena již v krácení nároku z prvních dvou let na polovinu. Navíc od roku 2004 jednal ve věci stále stejný senát a spis znal.
6. **Žalovaná** se k odvolání vyjádřila tak, že se ztotožňuje s rozsudkem soudu prvního stupně. Soud prvního stupně dospěl ke stejným závěrům jako žalovaná. Uplatněný nárok za nepřiměřenou délku trestního stíhání je promlčen, zároveň je nárok žalobce dle § 12 odst. 1 písm. b) OdpŠk vyloučen. Účástí na amnestii byla žalobci nepřiměřená délka řízení kompenzována. K odvolacím námitkám žalovaná uvedla, že trestní stíhání žalobce je jasně ohraničeno dobou jeho zahájení a dobou jeho pravomocného skončení. Předmětem navazujícího veřejného zasedání zahájeného na návrh státního zástupce byla odlišná otázka (otázka zabránění věci). Návrh na pokračování trestního řízení po amnestii mohl uplatnit právě a jenom žalobce. Zahájení řízení o zabránění věci by nebránilo v pokračování trestního řízení o vině žalobce. Bylo tak jen na žalobci, zda amnestií bez dalšího přijme nebo bude nadále trvat na projednání věci. Žalobce v odvolání konkrétně neuvádí, v čem spatřuje absenci dobré víry žalované při uplatnění námitky promlčení.
7. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání rozsudek soudu prvního stupně, a to včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a o. s. ř.) a odvolání neshledal důvodným. Se souhlasem účastníků rozhodoval bez jednání (§ 214 odst. 3 o. s. ř.).
8. Soud prvního stupně zjištěný skutkový stav, který byl ostatně mezi účastníky řízení nesporný, po právní stránce správně posoudil za aplikace příslušných ustanovení OdpŠk s výjimkou níže uvedenou. Odpovědnost státu za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem spočívajícím v nepřiměřené délce řízení dle § 31a OdpŠk je dána při současném naplnění předpokladu existence nesprávného úředního postupu ve formě nepřiměřeně dlouhého řízení, vzniku nemajetkové újmy a příčinné souvislosti mezi vznikem nepřiměřeně dlouhým řízením a vznikem nemajetkové újmy. Soud prvního stupně především správně posoudil, že trestní stíhání žalobce a řízení o zabránění věci **jsou samostatná a odlišná řízení**. S tímto právním závěrem se odvolací soud ztotožňuje, neboť smysl a účel těchto řízení je odlišný. Účelem trestního stíhání je rozhodnutí o vině či nevině konkrétní osoby za spáchaný trestní čin

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Hájková

a rozhodnutí o trestu za spáchaný trestný čin. Žalobce tak mohl být v nejistotě ohledně toho, zda bude shledán vinným ze spáchání trestného činu a bude mu uložen trest pouze do doby, než bylo pravomocně rozhodnuto o zastavení trestního stíhání z důvodu amnestie prezidenta republiky. Po tomto okamžiku již žalobce nebyl trestně stíhán, jeho trestní stíhání skončilo. Žalobce již nemohl být ohledně výsledku řízení (trestního stíhání) v nejistotě, a to i přesto, že probíhalo řízení o zabránění věci. V řízení o zabránění věci totiž nemohla být vyslovena vina žalobce či mu uložen trest za spáchaný trestný čin, nýbrž v tomto řízení mohl být žalobce v nejistotě pouze ohledně toho, zda dojde k zabránění věci, jež mu náleží či nikoli. Námitka žalobce, že tento se stal obětí trestního stíhání v celém nepřerušném období od zahájení trestního stíhání dne 14. května 2002 do ukončení trestní věci dne 22. dubna 2020, je tak nesprávná a tak nedůvodná. Námitka žalobce, že tento se nemohl po oznámení usnesení o zastavení trestního stíhání rozhodnout, zda využije postupu dle § 11 odst. 4 trestního řádu (správně dle § 11 odst. 3 trestního řádu, ve znění účinném do 31. prosince 2013, pozn. odvolacího soudu) z důvodu dřívějšího návrhu státního zástupce na zabránění věci, je nedůvodná. Návrh státního zástupce na zabránění věci nijak nebránil žalobci v žádosti o projednání věci a v pokračování trestního stíhání, a to s ohledem na odlišný účel obou řízení. Bylo tak jen na žalobci, zda svého práva dle § 11 odst. 3 tr. řádu, ve znění účinném do 31. prosince 2013, využije a v trestním stíhání tak bude pokračováno a dosáhne tak případně své plné rehabilitace v podobě zprošťujícího rozsudku.

9. Z výše uvedeného důvodu je rovněž nesprávný právní názor žalobce, že tento po změně žaloby uplatnil pouze jeden nárok na náhradu nemajetkové újmy za celé trestní řízení. Vzhledem k tomu, že trestní stíhání žalobce a řízení o zabránění věci (řízení o ochranném opatření) jsou samostatná řízení, je třeba posuzovat nároky z těchto řízení jako dva samostatné nároky, tj. nárok na náhradu nemajetkové újmy z titulu nepřiměřeně dlouhého trestního stíhání a nárok na náhradu nemajetkové újmy z titulu nepřiměřeně dlouhého řízení o zabránění věci.
10. Pokud jde o nárok na náhradu nemajetkové újmy z titulu nepřiměřeně dlouhého trestního stíhání žalobce ve výši 165 000 Kč s příslušenstvím, pak odvolací soud považuje závěr soudu prvního stupně ohledně neexistence tohoto nároku za správný. K nesouhlasu žalobce s právním názorem, že jeho účast na amnestii prezidenta republiky plně nahrazuje finanční odškodnění, či že by účast na amnestii prezidenta republiky byla sama o sobě dostatečnou formou nápravy, uvádí odvolací soud následující. Podle § 31a odst. 2 OdpŠk se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Již z výše citovaného § 31a odst. 2 OdpŠk je zřejmé, že **nemajetkovou újmu je možné nahradit i jiným způsobem než jen poskytnutím finanční náhrady**. Naopak výkladem citovaného ustanovení je zřejmé, že finanční náhrada se poskytne jen tehdy, nebylo-li možné nemajetkovou újmu nahradit jinak (jiným způsobem) a pouhé konstatování porušení práva by bylo nedostatečné. V tomto směru Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 17. ledna 2013, sp. zn. 30 Cdo 2310/2012 dospěl k právnímu závěru, že ze znění § 31a odst. 2 věta první OdpŠk vyplývá, že peněžní forma odškodnění má vždy subsidiární povahu ve vztahu k jiným satisfakčním prostředkům nápravy. Konečně i ze samotného Stanoviska Cpjn 206/2010 (část V. Přiměřené zadostiučinění) jednoznačně vyplývá existence možnosti jiné formy zadostiučinění: *„Dále Nejvyšší soud dodává, že jiná forma náhrady může být přiznána zejména v trestním řízení, a to v podobě zmírnění ukládaného trestu. To je však možné jen za podmínky, že takové zmírnění je navázáno právě na porušení práva na přiměřenou délku řízení. V rozsudku trestního soudu musí být výslovně uvedeno, že uložený trest je mírnější právě proto, že soud přihlédl k okolnosti nepřiměřeně dlouhého řízení, nebo to z něj musí alespoň nepochybně vyplývat. Musí z něj být též patrné, o jakou část byl trest zmírněn právě v důsledku přihlídnutí k nepřiměřeně dlouhé řízení.“*
11. Otázkou, zda jinou formou náhrady může být i samotná účast obviněného na amnestii prezidenta republiky, a to dokonce ve vztahu k totožnému amnestijnímu rozhodnutí prezidenta republiky ze dne 1. ledna 2013, se zabýval již i Ústavní soud. Ten ve svém rozhodnutí ze dne 15. listopadu

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Hájková

2016, sp. zn. II. ÚS 1730/15 konstatoval následující: „*Pokud tedy oba soudy v souladu s poukazovanými judikáty vyložily, že zastavením trestního stíhání stěžovatele na základě článku II. amnestie, kterým bylo nařízeno, aby bylo zastaveno pravomocně neskončené trestní stíhání, s výjimkou trestního stíhání proti uprchlému, od jehož zahájení k 1. lednu 2013 uplynulo více než 8 let, pro trestné činy, za něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody nepřevyšující deset let, se stěžovateli dostalo odpovídající náhrady nemajetkové újmy, jejich závěr je z ústavního hlediska akceptovatelný, neboť ze znění uvedeného článku je patrné, že důvodem pro zastavení trestního stíhání v uvedených věcech byla právě nepřiměřená délka trestního řízení.*“ Z výše uvedeného je evidentní, že odvolací námitka žalobce je nedůvodná. Žalobci se účastí na amnestii prezidenta republiky s ohledem na znění článku II. amnestie dostalo dostatečné zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení ve smyslu § 31a odst. 2 OdpŠk a nárok na finanční odškodnění tak žalobci nevznikl. Právní názor soudu prvního stupně je tak v tomto směru správný. Námitka, že tento právní závěr je v rozporu s ochranou zásady presumpce nevinny, je nepřijatelná. Výše uvedený právní závěr dle odvolacího soudu totiž ani v rozporu se zásadou presumpce nevinny nemůže být. Nárok na náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřeně dlouhé trestní stíhání svědčí totiž při naplnění zákonných předpokladů obviněnému bez ohledu na výsledek trestního stíhání, tj. jak odsouzenému, tak osobě, jež byla obvinění zproštěna.

12. Odvolací soud se dále zabýval odvolací námitkou týkající se otázky aplikace § 12 odst. 1 písm. b) OdpŠk na daný případ, kterou žalobce označil jako zásadní. Na tuto otázku již odpověděl Nejvyšší soud v rozsudku soudu ze dne 30. května 2017, sp. zn. 30 Cdo 3305/2015. Nejvyšší soud tam konstatoval, že již ze systematického členění OdpŠk je zřejmé, že jeho § 12 směřuje k vyloučení odpovědnosti státu za újmu způsobenou nezákonnými rozhodnutími a nikoliv nesprávným úředním postupem, jež je jako druhá forma deliktního jednání státu upravena až v § 13 OdpŠk. Bezprostřední aplikace § 12 OdpŠk na situace, kdy je po státu žádána náhrada újmy způsobené nepřiměřenou délkou řízení, jež je příkladem nesprávného úředního postupu, tedy není možná. Již vzhledem k tomu, že samotný výsledek řízení, ve kterém mělo dojít k porušení práva poškozeného na projednání věci v přiměřené lhůtě, není pro posouzení, zda k porušení tohoto práva skutečně došlo, zásadně rozhodným, nelze § 12 odst. 1 písm. b) OdpŠk užít v situaci, kdy požadovaná újma měla být způsobena v důsledku nepřiměřené délky trestního řízení, a to ani na základě analogie. Ztotožnil-li se soud prvního stupně s právním názorem žalované, že o možné aplikaci § 12 odst. 1 písm. b) OdpŠk, byl jeho názor nesprávný, avšak nemá to vliv na správnost rozhodnutí z důvodů popsaných v bodech 11, 13 a 14 odůvodnění tohoto rozsudku.
13. S ohledem na výše uvedený závěr o neexistenci nároku žalobce na finanční zadostiučinění dle § 31a odst. 2 OdpŠk je pak odvolací námitka týkající se promlčení či rozporu námitky promlčení s dobrými mravy nepodstatná. Pouze pro úplnost odvolací soud uvádí, že soud prvního stupně správně posoudil i otázku případného promlčení práva na náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřeně dlouhé trestní stíhání žalobce. Dle § 32 odst. 3 OdpŠk se nárok na náhradu nemajetkové újmy podle tohoto zákona promlčí za 6 měsíců ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o vzniklé nemajetkové újmě, nejpozději však do deseti let ode dne, kdy nastala právní skutečnost, se kterou je vznik nemajetkové újmy spojen. Vznikla-li nemajetková újma nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, neskončí promlčecí doba dříve než za 6 měsíců od skončení řízení, v němž k tomuto nesprávnému úřednímu postupu došlo.
14. Trestní stíhání žalobce bylo skončeno dne **11. dubna 2013** usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 11. dubna 2013, sp. zn. 4 To 14/2013, jímž byly zamítnuty stížnosti státního zástupce a poškozených proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. ledna 2013, sp. zn. 2 T 13/2006, kterým bylo rozhodnuto, že žalobce je dle čl. II rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 1. ledna 2013 účasten této amnestie prezidenta republiky. Vzhledem k tomu, že se žalobce rozhodl nepodat návrh na pokračování trestního stíhání, muselo mu být již k okamžiku pravomocného zastavení řízení zřejmé, že o jeho vině či nevině nebude již nikdy pravomocně rozhodnuto ve výrokové části rozsudku, přičemž právně závazná je pouze výroková

část rozhodnutí. Na této skutečnosti nemohlo ničeho změnit ani řízení o zabránění věci, které je odlišným řízením. Šestiměsíční promlčecí doba dle § 32 odst. 3 OdpŠk tak začala běžet již dne 11. dubna 2013 a marně uplynula dnem 11. října 2013. Jelikož žalobce rozšířil žalobu o výše uvedený žalobní nárok podáním doručeným soudem dne 5. dubna 2021, přičemž u žalované uplatnil tento nárok dne 29. června 2020, byl by tento žalobcem tvrzený nárok stejně promlčen. Konečně pokud žalobce namítal, že námitka promlčení je v rozporu s dobrými mravy, pak ani tato odvolací námitka není důvodná. Žalobce spatřoval zneužití námítky promlčení v tom, že žalovaná si byla vědoma pochybení orgánů činných v trestním řízení. Z pouhé vědomosti žalované o existenci nesprávného úředního postupu však nelze nijak dovodit zneužití námítky promlčení na úkor žalobce. Nejvyšší soud opakovaně dovodil, že dobrým mravům zásadně neodporuje, namítá-li někdo promlčení práva uplatňovaného vůči němu, neboť institut promlčení přispívající k jistotě v právních vztazích je institutem zákonným, a tedy použitelným ve vztahu k jakémukoliv právu, které se podle zákona promlčuje. Uplatnění promlčecí námítky by se přičilo dobrým mravům jen v těch výjimečných případech, kdy by bylo výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí doby nezavinil, a vůči němuž by za takové situace zánik nároku na plnění v důsledku uplynutí promlčecí doby byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. srpna 2002, sp. zn. 25 Cdo 1839/2000, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 59/2004, a též v časopise Právní rozhledy č. 12/2002; a dále rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 5. prosince 2002, sp. zn. 21 Cdo 486/2002; ze dne 28. listopadu 2001, sp. zn. 25 Cdo 2905/99; ze dne 30. května 2001, sp. zn. 33 Cdo 1864/2000; ze dne 21. dubna 1999, sp. zn. 25 Cdo 484/99; ze dne 28. června 2000, sp. zn. 21 Cdo 992/1999). Odepřít výkon práva spočívajícího ve vznesení námítky promlčení pak lze jen na základě skutečností, které nastaly nebo vznikly poté, co vzniklo právo, jehož prosazení se žalovaný vznesením námítky promlčení brání (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. července 2016, sp. zn. 29 Cdo 2908/2014). Rozpor námítky promlčení s dobrými mravy je totiž třeba dovozovat toliko z okolností, za kterých byla námitka promlčení uplatněna, nikoliv z okolností a důvodů, z nichž je dovozován vznik uplatněného nároku (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 31. října 2007, sp. zn. 33 Odo 561/2006, nebo ze dne 29. července 2010, sp. zn. 33 Cdo 126/2009). V daném případě žalobci nebylo žalovanou nijak bráněno v uplatnění svého nároku např. pod záminkou mimosoudního vyřízení věci či falešného příslibu úhrady.

15. Lze tak shrnout, že soud prvního stupně rozhodl správně, pokud žalobu ohledně žalobního požadavku na zaplacení částky 165 000 Kč s příslušenstvím zamítl, neboť žalobci nárok na finanční zadostiučinění za nepřiměřeně dlouhé trestní stíhání nevznikl vzhledem k účasti na amnestii prezidenta republiky, jež lze považovat za dostatečnou jinou formu kompenzace této nemajetkové újmy.
16. Pokud jde o žalobní nárok na náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřeně dlouhé řízení o návrhu státního zástupce na zabránění věci, pak žalobce vytýkal soudu prvního stupně pouze nedůvodné krácení žalovanou přiznaného zadostiučinění o 10% z důvodu složitosti řízení. Dle § 31a odst. 3 OdpŠk přihlédne soud při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nesprávným úředním postupem dle podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, ke konkrétním okolnostem případu, zejména celkové délce řízení, složitosti řízení, jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, postupu orgánů veřejné moci během řízení a významu předmětu řízení pro poškozeného. Dle Stanoviska Cpjn 206/2010 zahrnuje složitost řízení z pohledu Evropského soudu pro lidská práva ve své konkretizaci jednak počet instancí, v nichž byla věc řešena a dále složitost věci samu o sobě. Pokud účastník využívá svého procesního práva podávat opravné prostředky, popřípadě uplatňuje jiné námítky dané mu k dispozici procesními předpisy, a případ tak projednávají soudy ve více stupních, nelze toto

zpravidla klást k tíži účastníka. Nicméně řízení ve více instancích zakládá dobu potřebnou pro předložení věci přezkumnému soudu, pro jeho přezkumné posouzení a pro případné promítnutí výsledků přezkumu do dalšího postupu v řízení. Z tohoto důvodu je tak ospravedlnitelná celková délka řízení prodlužována zásadně o dobu za řízení před další instancí. Jak vyplývá z průběhu řízení o návrhu na zabránění věci, v řízení rozhodovaly soudy čtyř instancí (Krajský soud v Hradci Králové, Vrchní soud v Praze, Nejvyšší soud a Ústavní soud), z čehož krajský soud a vrchní soud rozhodovaly dvakrát. Lze souhlasit se soudem prvního stupně, že v řízení bylo podáváno značné množství procesních návrhů, a to jak ze strany státního zastupitelství, tak i ze strany žalobce. Například před rozhodnutím o návrhu na zabránění věci se musely rozhodující orgány vypořádat s návrhy na zrušení zajištění věci, o jejichž zabránění v řízení šlo, když tato otázka byla řešena na úrovni tří soudních instancí (Krajský soud v Hradci Králové, Vrchní soud v Praze a Ústavní soud). Odvolací soud se tak ztotožnil s právním názorem soudu prvního stupně, že z důvodu kritéria složitosti řízení je třeba základní částku výše přiměřeného zadostiučinění snížit o 10%. Soud prvního stupně tedy rozhodl správně, pokud nárok na doplatek na zadostiučinění za nepřiměřeně dlouhé řízení o zabránění věci ve výši 9 375 Kč s příslušenstvím zamítl.

17. Odvolací soud ze shora uvedených důvodů výrokem I rozsudek soudu prvního stupně postupem podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil, když věcně správným shledal i nákladový výrok.
18. O nákladech odvolacího řízení odvolací soud rozhodl postupem dle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. za použití § 224 odst. 1 o. s. ř. V odvolacím řízení plně úspěšně žalované, jež v řízení nebyla zastoupena, vzniklo právo na paušální náhradu nákladů dle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., ve výši 300 Kč za úkon spočívající ve vyjádření k odvolání ze dne 1. července 2021.

Poučení:

Proti výroku I tohoto rozsudku v rozsahu, kterým byl potvrzen výrok I rozsudku soudu prvního stupně o věci samé, **je** dovolání přípustné k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu prvního stupně do dvou měsíců od jeho doručení, jestliže dovoláním napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Proti výroku I tohoto rozsudku v rozsahu, kterým byl potvrzen nákladový výrok II rozsudku soudu prvního stupně a proti nákladovému výroku II tohoto rozsudku dovolání přípustné **není**.

Praha 26. srpna 2021

JUDr. Veronika Křest'ánová, Dr. v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Hájková